

Ὁ πρίγκιψ Μάλγης ἀγαποῦσε τὴν κόμησσαν Φαίαν. Κάποια ἀπιστία, ψυχικὴ ἀπλῶς ἀπιστία, διαλύει τὸν σύνδεσμον τοῦτον, καὶ ὁ πρίγκιψ Μάλγης εὐρίσκειται πάλιν ἐλεύθερος νάγαπήσῃ. Καὶ ἀγαπᾷ τὴν Ἑλδαν. Φαίνεται ὅμως, ὅτι τὸ παρελθὸν εἰς τὸν ἔρωτα δὲν χάνει ποτὲ τὰ δικαιώματά του, ὅταν ὁ ἔρως αὐτὸς διακοπῇ ἀνικανοποίητος καὶ εἶνε πλήρης γοητεία. Ὁ Μάλγης, ἀγαπῶν ἤδη τὴν Ἑλδαν, ἐπαναβλέπει τὰ γαλανὰ μάτια τῆς Φαίας, καὶ ὁ παλαιὸς πόθος ἐξανάπτει, καὶ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς γοήσεως λησιμονεῖ τὴν νέαν ἔρωμένην. Ἡ Ἑλδα μανθάνει τὰ πάντα· ἀλλὰ καὶ ἄνευ τούτου ἡ ῥῆξις θὰ ἐπῆρχετο, διότι ἡ Φαία παρεδόθη εἰς τὸν Μάλγην, διότι ὁ Μάλγης ἀνήκει εἰς τὴν Φαίαν. Ἄλλ' εἶνε ἄρα γε εὐτυχής; Ὅχι· ἡ ἀπόλαυσις ἐπέφερε τὸν κόρον καὶ ἐθανάτωσε τὸν ἔρωτα. Ὁ Μάλγης ἀγαπᾷ εἴπερ ποτε τότε τὴν Ἑλδαν του. Ἄλλ' εἶνε πλέον ἀργά· τί ἐξηγήσεις νά της δώσῃ; πῶς νά τον πιστεύσῃ; Φεύγει λοιπὸν μὲ τὴν Φαίαν, ἔχων ἀπόφασιν ναυτοκτονήσῃ, ἀφ' οὗ τῇ δώσῃ τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον τῇ ὀφείλει, καὶ ἡ ἐγκαταλειμμένη Ἑλδα ρίπτεται ἀπὸ τὴν ταράτσαν τοῦ πύργου της εἰς τὴν θάλασσαν.

Τοιαύτη ἐν ὀλίγοις ἡ ὑπόθεσις τοῦ δράματος τοῦ κ. Δαραλέξη, ξηρά, γυμνὴ ὅλων ἐκείνων τῶν λεπτομερειῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν προσθέτουν εἰς τὴν οὐσίαν, παρὰ μόνον εἰς τὴν μορφὴν. Ὅσοι δὲν παρευρέθησαν εἰς τὰς δύο παραστάσεις τοῦ δράματος καὶ ἀναγινώσκουν τότε τὴν ὑπόθεσιν, ὅπως τὴν διηγοῦμαι, εἶμαι βέβαιος ὅτι θάπορῆσουν πολὺ, πῶς ἡ «Φαία καὶ Νυμφαία» ἐσημείωσε μίαν ἀπὸ τὰς μεγαλητέρας ἀποτυχίας τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου! Ὁ λόγος εἶνε ἀπλούστατος: Ἡ ὑπόθεσις καλὴ, ἀλλ' ἡ δραματοποίησις ἀτυχεστάτη. Σκηναὶ ἀσύνδετοι, διάλογοι ἀνούσιοι καὶ ἀσήμαντοι, ἐπαναλήψεις ἀφόρητοι, ἀσύμμετρος ἐξέλιξις, πότε μὲ ἄλλα καὶ πότε μὲ βῆμα σημειωτόν,

ἐν αἰώνιον λὰ μινόρε καὶ ἐν διαρκὲς ἀνιαρὸν παραλήρημα. Ὁ κ. Δαραλέξης, πρὶν γράψῃ τὴν «Φαίαν καὶ Νυμφαίαν» ἀνέγνωσε τὴν «Πριγκίπισσαν Μαλὲν» τοῦ Μαίτερλιγκ, καὶ κατώρθωσε νάπομιμηθῇ τὴν ἀσυνήθη της τεχνοτροπίαν. Δυστυχῶς τὰ ἐσώτερα προτερήματα τὸν διέφυγον, καὶ εἰς αὐτὸ δὲν πταίει, διότι ἔπρεπε νὰ εἶνε Μαίτερλιγκ. Καὶ ἂν προσέθεσε μερικὰ ἐξ ἰδίων του, — ἐκτὸς τῆς ὑποθέσεως, ἡ ὁποία εἶνε ἀρκετὰ ψυχολογημένη, τὴν ἀβρότητα τοῦ αἰσθήματος, τὴν λεπτότητα τῆς ὑφῆς, μερικὰς εἰκόνας ποιητικὰς, μερικὰς εὐτυχεῖς ἐκφράσεις εἰς τὸν διάλογον, — ὅλα αὐτὰ ἐπνίγησαν, κατεβαραθρώθησαν εἰς τὰ χάσματα, καὶ ἐφάνησαν μάλιστα γελοῖα.

Τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι τὸ δράμα τοῦ κ. Δαραλέξη ἀπέτυχε, διότι δὲν ἦτο πολὺ ἐπιτυχημένον, αὐτὸ καθ' ἑαυτό. Εἰς τὴν ἀποτυχίαν του ὅμως συνέτεινε κατὰ μέγα μέρος καὶ ἡ «Νέα Σκηνὴ». Ἡ πρώτη πράξις καὶ ἡ τελευταία τῆς «Φαίας καὶ Νυμφαίας» διαδραματίζονται εἰς τὴν ταράτσαν ἑνὸς μεσαιωνικοῦ πύργου, αἱ δὲ δύο ἄλλαι εἰς μίαν τῶν αἰθουσῶν του. Αἱ μεταλλαγαὶ αὗται τῆς σκηνογραφίας ἐγίνοντο τόσον βραδέως μὲ τ' ἀτελῆ μέσα, τὰ ὁποῖα διαθέτει τὸ θέατρον τῆς Ὀμονοίας, ὥστε μόνον διὰ τὴν πρώτην ἐχρειάσθη διάλειμμα μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας! Φυσικὰ παρητήθησαν τῆς δευτέρας, εἰς δὲ τὴν ἐπομένην παράστασιν παρητήθησαν καὶ τῆς πρώτης. Οὕτω τὸ δράμα ὅλον ἐπαίχθη εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν αἴθουσαν. Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς στρεβλώσεως αὐτῆς, ὑπέστη καὶ μερικὰς ἄλλας. Οἱ ἠθοποιοὶ ἐφοροῦσαν βαρείας καὶ πολυτελεστάτας ἐνδυμασίας, διαφόρων ἐποχῶν, ἀλλὰ δὲν ἐγυμνάσθησαν νὰ κινῶνται μὲ αὐτὰς ἐλευθέρως, καὶ ἦσαν ἀδέξιοι ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ ἐπρόσεχαν πάντοτε κωμικώτατα νὰ μὴν πατήσουν τὰς οὐρὰς τῶν πριγκιπισσῶν. Καὶ εἶχαν μὲν ἀποστηθίσῃ τὸ δράμα, ἀλλὰ δὲν ἦσαν ἀκόμη εἰς θέσιν, — διὰ τὸ ἀσύνηδες τοῦ πράγ-

ματος, βέβαια, — ναπαγγέλλουν τὰς ὄνειρώδεις του φράσεις μὲ ἄλλο ὕφος καὶ μὲ ἄλλην φωνὴν ἀπὸ τῆς κοινῆς ἀπαγγελίας. Καὶ ἡ ἐχθρική στάσις τοῦ ἀκροατηρίου, διαρκῶς εἰρωνευομένου καὶ καγχάζοντος, ἐπηύξανε τὴν ταραχὴν των. Δι' αὐτὰ ὅλα ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ «Φαία καὶ Νυμφαία» δὲν διερμηνεύθη ἀκριβῶς, καὶ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἂν ἦτο δυνατόν νὰ εὑρεθῆ ἄλλο θέατρον, καὶ ἄλλοι ἠθοποιοί, περισσότερον ἐξοικειωμένοι μὲ τὸ εἶδος, — ὄνειρον αὐτὸ ἀκόμη διὰ τὰς Ἀθήνας! — ἡ ἐντύπωσις θὰ ἦτο ἀσυγκρίτως καλλιτέρα. Ἡμεῖς τοῦλάχιστον, ὅταν ἀνεγνώσαμεν ἐν χειρογράφῳ τὸ ἔργον τοῦ κ. Δαραλέξη, εἴχαμεν πολὺ διαφορετικὴν ἐντύπωσιν, καὶ οὐδέποτε ἐφантаζόμεθα ὅτι τὸ ἐπερίμενε τοιαύτη ἀποτυχία. Καὶ ἀκριβῶς αὐτὴν τὴν στιγμὴν ποῦ συγκρίνομεν τὰς δύο ἐντυπώσεις, φοβούμεθα μήπως τὸ ἔργον αὐτὸ ἔχει πολὺ, μὰ πολὺ περισσότεράν ἀξίαν ἀφ' ὅσον ἐφάνη ἐκ τῆς παραστάσεως, καὶ μήπως διαπράττομεν τὴν μεγαλητέραν ἀδικίαν τῆς ζωῆς μας, κρίνοντες αὐτὸ κατόπι τῆς ἐντυπώσεως, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔκαμεν εἰς τὸ θέατρον...